

TARYBOS REKOMENDACIJA

2021 m. birželio 18 d.

kurioje pateikiama Tarybos nuomonė dėl 2021 m. Portugalijos stabilumo programos

(2021/C 304/22)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo ⁽¹⁾, ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

pasikonsultavusi su Ekonomikos ir finansų komitetu,

kadangi:

- (1) 2020 m. kovo 20 d. Komisija priėmė komunikatą dėl Stabilumo ir augimo pakte nustatytos bendrosios išvengimo sąlygos taikymo. Pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 1 dalyje, 6 straipsnio 3 dalyje, 9 straipsnio 1 dalyje bei 10 straipsnio 3 dalyje ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 ⁽²⁾ 3 straipsnio 5 dalyje bei 5 straipsnio 2 dalyje nustatytą bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą sudaromos palankesnės sąlygos koordinuoti biudžeto politiką esant dideliame ekonomikos nuosmukiui. Tame komunikate Komisija laikėsi nuomonės, kad, atsižvelgiant į numatomą didelį ekonomikos nuosmukį dėl COVID-19 pandemijos, bendrosios išvengimo sąlygos taikymo sąlygos yra tenkinamos. 2020 m. kovo 23 d. valstybių narių finansų ministrai pritarė Komisijos atliktam vertinimui. Bendroji nukrypti leidžianti išlyga suteikė galimybę valstybėms narėms kovojant su COVID-19 krize pasinaudoti biudžeto lankstumu. Ja sudarytos palankesnės sąlygos koordinuoti biudžeto politiką esant dideliame ekonomikos nuosmukiui. Pradėjus ją taikyti leidžiama laikinai nukrypti nuo kiekvienos valstybės narės vidutinio laikotarpio biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano, jei tai nekelia pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu. 2020 m. rugsėjo 17 d. komunikate dėl metinės tvaraus augimo strategijos Komisija paskelbė, kad bendroji nukrypti leidžianti išlyga 2021 m. bus ir toliau taikoma;
- (2) 2020 m. liepos 20 d. Taryba priėmė rekomendaciją ⁽³⁾ (toliau – 2020 m. liepos 20 d. Tarybos rekomendacija). Ja Portugalijai rekomenduota, laikantis bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos, imtis visų būtinų priemonių, kad būtų veiksmingai kovojama su COVID-19 pandemija, palaikoma ekonomika ir remiamas būsimas atsigavimas. Ja Portugalijai taip pat rekomenduota, kai leis ekonominės sąlygos, vykdyti fiskalinę politiką, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinę būklę ir skolos tvarumą, kartu didinant investicijas;
- (3) 2021 m. Tarybos rekomendacijoje dėl euro zonos ekonominės politikos nurodyta, kad visus 2021 m. fiskalinę politiką visose euro zonos valstybėse narėse turėtų likti remiamojo pobūdžio ir kad politikos priemonės turėtų būti pritaikytos prie konkrečių šalių aplinkybių ir taikomos laiku, laikinai ir tikslingai. Kai leis epidemiologinės ir ekonominės sąlygos, turėtų būti laipsniškai panaikintos neatidėliotinos priemonės, kartu kovojant su krizės socialiniu poveikiu ir poveikiu darbo rinkai. Valstybės narės turėtų vykdyti fiskalinę politiką, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinę būklę ir skolos tvarumą, kartu didinant investicijas. Valstybės narės turėtų vykdyti reformas, kuriomis visų atžvilgiu būtų stiprinama sveikatos ir socialinės apsaugos sistemų aprėptis, tinkamumas ir tvarumas;

⁽¹⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

⁽²⁾ 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 6).

⁽³⁾ 2020 m. liepos 20 d. Tarybos rekomendacija dėl 2020 m. Portugalijos nacionalinės reformų darbotvarkės su Tarybos nuomone dėl 2020 m. Portugalijos stabilumo programos (OL C 282, 2020 8 26, p. 142).

- (4) 2020 m. lapkričio 18 d. Komisija priėmė kokybiniu fiskalinių priemonių vertinimu pagrįstas nuomones dėl 2021 m. euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų. Komisija laikėsi nuomonės, kad apskritai Portugalijos biudžeto plano projektas atitiko 2020 m. liepos 20 d. Tarybos rekomendacijoje išdėstytas fiskalinės politikos rekomendacijas ir kad dauguma biudžeto plano projekte nustatytų priemonių buvo remiama ekonominė veikla esant dideliame neapibrėžtumui;
- (5) taikant priemonę „Next Generation EU“, įskaitant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, bus užtikrinamas tvarus, įtraukus ir teisingas ekonomikos atsigavimas. 2021 m. vasario 19 d. įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241⁽⁴⁾, kuriuo nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė. Pagal šią Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę bus teikiama finansinė parama reformoms ir investicijoms įgyvendinti, t. y. Sąjungos finansuojama fiskalinė paskata. Ji prisidės prie ekonomikos atsigavimo ir tvarių ir augimą skatinančių reformų ir investicijų įgyvendinimo, visų pirma siekiant skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, ir padidins valstybių narių ekonomikos atsparumą ir potencialų augimą. Ji taip pat padės artimiausiu metu atkurti palankesnę viešųjų finansų būklę, o vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu prisidės prie viešųjų finansų tvarumo stiprinimo ir prie ekonomikos augimo bei darbo vietų kūrimo;
- (6) 2021 m. kovo 3 d. Komisija priėmė komunikatą ir jame pateikė papildomų politikos gairių, kuriomis siekiama palengvinti fiskalinės politikos koordinavimą ir padėti valstybėms narėms parengti stabilumo ir konvergencijos programas. Bendra fiskalinės politikos kryptis, atsižvelgiant į nacionalinius biudžetus ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, 2021 m. ir 2022 m. turėtų išlikti remiamojo pobūdžio. Tuo pačiu metu tikintis, kad ta ekonominė veikla 2021 m. antrą pusmetį palaipsniui normalizuosis, valstybių narių 2022 m. fiskalinė politika vis dėlto turėtų tapti labiau diferencijuota. Formuojant valstybių narių fiskalinę politiką turėtų būti atsižvelgiama į ekonomikos atsigavimo padėtį, fiskalinį tvarumą ir būtinybę mažinti ekonominius, socialinius ir teritorinius skirtumus. Kadangi būtina remti tvarų Sąjungos ekonomikos atsigavimą, valstybės narės, kurių tvarumo rizika nedidelė, savo biudžetus turėtų pajungti skatinamajai 2022 m. fiskalinei politikai išlaikyti, įvertinusios Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės poveikį. Didelę skolą turinčios valstybės narės turėtų vykdyti apdairią fiskalinę politiką, kartu išlaikydamos nacionalinėmis lėšomis finansuojamas investicijas ir naudodamosi Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis papildomiems kokybiškiems investicijų projektams ir struktūrinėms reformoms finansuoti. Kalbant apie laikotarpį po 2022 m., įgyvendinant fiskalinę politiką turėtų būti toliau atsižvelgiama į atsigavimo stiprumą, ekonominio neapibrėžtumo mastą ir fiskalinio tvarumo aspektus. Užtikrinti fiskalinį tvarumą vidutinės trukmės laikotarpiu padės fiskalinės politikos perorientavimas, be kita ko, tinkamu metu laipsniškai panaikinant paramos priemones, siekiant apdairios vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinės būklės;
- (7) 2021 m. kovo 3 d. komunikate Komisija taip pat išreiškė nuomonę, kad sprendimas nutraukti bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos taikymą arba ją toliau taikyti turėtų būti priimamas atlikus bendrą ekonominės padėties vertinimą, kurio pagrindinis kiekybinis kriterijus būtų Sąjungos arba euro zonos ekonominės veiklos mastas, palyginti su iki krizės (2019 m. pabaigoje) buvusiu mastu. Remdamasi 2021 m. pavasario prognoze, 2021 m. birželio 2 d. Komisija laikėsi nuomonės, kad sąlygos, kurioms esant 2022 m. bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą reikėtų toliau taikyti, o nuo 2023 m. jos taikymą nutraukti, yra įvykdytos. Nutraukus bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos taikymą bus toliau atsižvelgiama į konkrečių šalių padėtį;
- (8) 2021 m. balandžio 30 d. Portugalija pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 4 straipsnį pateikė 2021 m. stabilumo programą;
- (9) remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis, 2020 m. Portugalijos valdžios sektoriaus deficitas buvo 5,7 % bendrojo vidaus produkto (BVP), o valdžios sektoriaus bendroji skola padidėjo iki 133,6 % BVP. Metinis pirminio biudžeto balanso pokytis siekė -6 % BVP, įskaitant apytikriai 3 % BVP sudarančias ekonomikai remti skirtas diskrecines biudžeto priemones ir automatinių stabilizavimo priemonių veikimą. Portugalija taip pat teikė likvidumo paramą įmonėms ir namų ūkiams (tokią kaip garantijos ir mokesčių atidėjimas, kurie neturi tiesioginio ir greito poveikio biudžetui), kurios vertė siekia beveik 4 % BVP. Komisijos vertinimu, faktinis valstybės garantijų įsisavinimas 2020 m. maždaug prilygsta 3½ % BVP;
- (10) 2021 m. birželio 2 d. Komisija paskelbė pranešimą pagal Sutarties 126 straipsnio 3 dalį. Šiame pranešime aptariama Portugalijos biudžeto būklė, nes jos valdžios sektoriaus deficitas 2020 m. viršijo Sutartyje nustatytą 3 % BVP pamatinę vertę, o valdžios sektoriaus bendroji skola viršijo Sutartyje nustatytą 60 % BVP pamatinę vertę ir tinkamu tempu nemažėjo. Pranešime padaryta išvada, kad deficito kriterijus nėra įvykdytas, o skolos kriterijaus nėra laikomasi;

⁽⁴⁾ 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17).

- (11) 2021 m. ir 2022 m. makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos biudžeto projekcijos, yra realistiškas. 2021 m. stabilumo programoje prognozuojama, kad realusis BVP 2021 m. išaugs 4 %, o 2022 m. – 4,9 %. Tai atitinka Komisijos 2021 m. pavasario prognozę. COVID-19 krizė ypač stipriai paveikė sektorius, kuriuose daug kontaktų su klientais. Makroekonominėms perspektyvoms kylanti rizika išlieka neigiamą, nes Portugalija labai priklauso nuo užsienio turizmo, o neapibrėžtumas dėl šio sektoriaus atsigavimo tebėra didelis;
- (12) 2021 m. stabilumo programoje Vyriausybė planuoja, kad valdžios sektoriaus deficitas sumažės nuo 5,7 % BVP 2020 m. iki 4,5 % BVP 2021 m., o skolos santykis su BVP 2021 m. turėtų sumažėti iki 128 % BVP. Pagal 2021 m. stabilumo programą 2021 m. pirminio biudžeto balanso pokytis, palyginti su iki krizės buvusiu lygiu (2019 m.), turėtų siekti - 5 % BVP, atsižvelgiant į apytikriai 3 % BVP sudarantis ekonomikai remti skirtas diskrecines biudžeto priemones ir automatinių stabilizavimo priemonių veikimą. Šios projekcijos atitinka Komisijos 2021 m. pavasario prognozę;
- (13) reaguodama į COVID-19 pandemiją ir susijusį ekonomikos nuosmukį, Portugalija ėmėsi biudžeto priemonių, kad sustiprintų savo sveikatos sistemos pajėgumą, suvaldytų COVID-19 pandemiją ir suteiktų pagalbą labiausiai nukentėjusiems asmenims ir sektoriams. Šis ryžtingas politikos atsakas sušvelnino BVP susitraukimą, o tai savo ruožtu apribojo valdžios sektoriaus deficito ir valdžios sektoriaus skolos augimą. Fiskalinėmis priemonėmis turėtų būti kuo labiau padidinta parama ekonomikos atsigavimui, neužbėgant už akių būsimoms fiskalinėms trajektorijoms. Todėl turėtų būti stengiamasi, kad šios priemonės netaptų nuolatine našta viešiesiems finansams. Nustačiusios nuolatinės priemonės valstybės narės turėtų tinkamai jas finansuoti, kad užtikrintų neutralų poveikį biudžetui vidutinės trukmės laikotarpiu. Priemonės, kurių Portugalija ėmėsi 2020 m. ir 2021 m., atitiko 2020 m. liepos 20 d. Tarybos rekomendaciją. Atrodo, kad tam tikros diskrecinės priemonės, kurias Vyriausybė priėmė 2020–2021 m. laikotarpiu, nėra laikinos arba joms nėra kompensacinių priemonių. Preliminariai apskaičiuota, kad 2023 m., po Komisijos 2021 m. pavasario prognozės aprėpiamo laikotarpio, likęs bendras tų nelaikinių priemonių poveikis sudarys apytikriai 1 % BVP ir bus daugiausia susijęs su papildomomis išlaidomis viešojo sektoriaus darbo užmokesčiui. Tos nelaikinos priemonės taip pat apima maždaug $\frac{1}{10}$ % BVP investicijas, kuriomis turėtų būti remiamas vidutinės trukmės laikotarpio potencialus augimas, taigi ir tvarumas;
- (14) 2021 m. stabilumo programoje daroma prielaida, kad bus vykdomos investicijos ir reformos, finansuojamos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis, sudarančiomis 0,3 % BVP 2021 m., 1,3 % BVP 2022 m., 1,5 % BVP 2023 m., 1,3 % BVP 2024 m. ir 1,1 % BVP 2025 m. 2021 m. stabilumo programoje taip pat daroma prielaida, kad paskolos pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę 2021 m. sudaro 0,7 % BVP, 2022 m. – 0,2 % BVP, o 2023–2025 m. laikotarpiu – 0,1 % BVP kasmet. Šios dotacijos įtrauktos į Komisijos 2021 m. pavasario prognozėje pateiktas biudžeto projekcijas;
- (15) Reglamente (EB) Nr. 1466/97 nustatyti fiskalinio koregavimo rodikliai turi būti vertinami atsižvelgiant į dabartinę aplinkybes. Pirma, gamybos apimtys atotrūkio įverčius gaubia didelis neapibrėžtumas. Antra, reikia, kad fiskalinę politiką būtų galima greitai pritaikyti prie COVID-19 pandemijos raidos ir, kai pavojus sveikatai sumažės, nuo pagalbos ekstremaliosios situacijos atveju būtų pereita prie tikslingesnių priemonių. Trečia, šiam laikotarpiui būdingas reikšmingas politikos atsakas siekiant remti ekonominę veiklą. Esant dideliems pervedimams iš Sąjungos biudžeto (pavyzdžiui, pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę), nustatyti rodikliai neapima visos paskatos, kurią fiskalinė politika teikia ekonomikai. Atsižvelgiant į tai, panašu, kad struktūrinis balansas dabartinėmis aplinkybėmis nėra tinkamas rodiklis. Išlaidų kriterijus taip pat turi būti pritaikytas⁽⁵⁾ ir papildytas papildoma informacija, kad būtų galima visapusiškai įvertinti fiskalinės politikos kryptį;
- (16) vadovaujantis panašiu požiūriu į tą, kurio laikomasi vertinant 2021 m. biudžeto planų projektus, į bendrąsias išlaidas nebuvo įtrauktos laikinos neatidėliotinos priemonės. Šiomis su krize susijusiomis laikinomis neatidėliotinos priemonėmis remiamos sveikatos sistemos ir darbuotojams bei įmonėms kompensuojamos dėl izoliavimo priemonių ir tiekimo grandinės sutrikimų prarastos pajamos; ar valdžios institucijos jas atšauks, priklauso nuo to, kada normalizuosis visuomenės sveikatos ir ekonominė padėtis. Siekiant dabartinėmis sąlygomis įvertinti bendrą fiskalinės politikos kryptį, į atitinkamas bendrąsias išlaidas turėtų būti įtraukti dideli pervedimai iš Sąjungos biudžeto

(5) Visų pirma ketverių metų investicijų išlyginimas, naudojamas išlaidų kriterijui apskaičiuoti, neleidžia tinkamai įvertinti fiskalinės paramos atsigavimui, kuri teikiama vykdant nacionalinėmis lėšomis finansuojamas investicijas.

(pavyzdžiui, pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę). Taigi bendra fiskalinės politikos kryptis vertinama kaip pirminių išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones ir išskyrus su krize susijusias laikinas neatidėliotinas priemones), įskaitant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamas išlaidas, pokytis. Be bendros fiskalinės politikos krypties, analizės tikslas taip pat yra įvertinti, ar nacionalinė fiskalinė politika yra apdairi, o jos sudėtis palanki tvariam atsigavimui, suderinamam su žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos tikslais. Dėl tos priežasties ypatingas dėmesys skiriamas nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų ir investicijų raidai;

- (17) 2021 m. Portugalijos stabilumo programoje planuojama, kad jos valdžios sektoriaus deficitas 2022 m. sumažės iki 3,2 % BVP, daugiausia dėl 2020 m. ir 2021 m. priimtų laikinų paramos priemonių nutraukimo, taip pat dėl numatomo ekonomikos atsigavimo. Planuojama, kad 2022 m. skolos santykis su BVP sumažės iki 123 % BVP. Šios projekcijos atitinka Komisijos 2021 m. pavasario prognozę. Remiantis Komisijos 2021 m. pavasario prognoze ir pirmiau nurodytus iššūkius atspindinčia konkrečia metodika, bendra fiskalinės politikos kryptis, įskaitant tiek nacionalinio, tiek Sąjungos biudžeto (visų pirma Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės) lėšomis finansuojamų investicijų poveikį visuminei paklausai 2022 m., sudarys -1,1 % BVP⁽⁶⁾. Prognozuojama, kad Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamų išlaidų teigiamas poveikis padidės 0,1 procentinio punkto BVP. Prognozuojama, kad nacionalinėmis lėšomis finansuojamos investicijos turės 0,2 procentinio punkto BVP skatinamąjį poveikį⁽⁷⁾. Prognozuojama, kad nacionalinėmis lėšomis finansuojamos pirminės einamosios išlaidos (atėmus diskrecines pajamų priemones) turės 0,7 procentinio punkto BVP skatinamąjį poveikį;
- (18) itin svarbi valstybių narių biudžeto priemonių kokybė. Fiskalinės struktūrinės reformos, kuriomis siekiama gerinti nacionalinių biudžetų sudėtį, gali paremti potencialų augimą, suteikti labai reikalingų fiskalinio manevravimo galimybių ir padėti užtikrinti fiskalinį tvarumą ilgesniu laikotarpiu, be kita ko, atsižvelgiant į klimato kaitą ir iššūkius sveikatos srityje. Kalbant apie pajamas, COVID-19 krizė padidino reformų svarbą siekiant veiksmingesnių ir teisingesnių viešųjų pajamų sistemų. Kalbant apie išlaidas, krizės sąlygomis tapo dar svarbiau tvarti ir augimą skatinančių investicijų lygį bei kokybę tokiu būdu, kad būtų siekiama augimo potencialo bei ekonominio ir socialinio atsparumo didinimo ir dvejopos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos tikslų. Nacionaliniai ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planai suteiks galimybę pagerinti nacionalinių biudžetų sudėtį;
- (19) 2021 m. stabilumo programos vidutinės trukmės laikotarpio biudžeto planuose numatoma, kad valdžios sektoriaus deficitas sumažės nuo 2,2 % BVP 2023 m. iki 1,6 % BVP 2024 m. Taigi planuojama, kad 2023 m. valdžios sektoriaus deficitas nebeviršys Sutartyje nustatytos 3 % BVP pamatinės vertės. Remiantis 2021 m. stabilumo programa, bendra fiskalinės politikos kryptis, įskaitant tiek nacionalinio, tiek Sąjungos biudžeto (visų pirma Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės) lėšomis finansuojamų investicijų poveikį visuminei paklausai, 2023 m. ir 2024 m. vidutiniškai sudarys 0,3 % BVP. Prognozuojama, kad Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamų išlaidų teigiamas poveikis nesikeis. Prognozuojama, kad nacionalinėmis lėšomis finansuojamos investicijos turės 0,1 procentinio punkto BVP skatinamąjį poveikį⁽⁸⁾. Prognozuojama, kad nacionalinėmis lėšomis finansuojamos pirminės einamosios išlaidos (atėmus diskrecines pajamų priemones) turės 0,3 procentinio punkto BVP stabdomąjį poveikį. Dabartinis 10 metų vidutinio nominaliojo potencialaus augimo įvertis yra 3 %⁽⁹⁾. Tačiau šis įvertis neapima reformų, kurios numatytos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane ir dėl to galėtų padidinti potencialų Portugalijos ekonomikos augimą, poveikio;
- (20) planuojama, kad skolos santykis su BVP sumažės nuo 120,7 % BVP 2023 m. iki 117,1 % BVP 2024 m. Atsižvelgiant į didelį skolos santykį su BVP, kuris, prognozuojama, ilgainiui turėtų laipsniškai mažėti, remiantis naujausia skolos tvarumo analize laikoma, kad vidutinės trukmės laikotarpiu Portugalijai gresia didelė rizika fiskaliniam tvarumui;
- (21) atsižvelgiant į šiuo metu vis dar išimtinai didelį neapibrėžtumą, fiskalinės politikos gairės ir toliau turėtų būti daugiausia kokybinio pobūdžio. 2022 m., jeigu neapibrėžtumo mastas jau bus pakankamai sumažėjęs, turėtų būti pateiktos vėlesniems metams skirtos tikslesnės kiekybinės gairės;

⁽⁶⁾ Neigiamas rodiklio ženklas atitinka per didelį pirminių išlaidų augimą, palyginti su vidutinės trukmės laikotarpio ekonomikos augimu, o tai rodo skatinamąją fiskalinę politiką.

⁽⁷⁾ Prognozuojama, kad kitos nacionalinėmis lėšomis finansuojamos kapitalo išlaidos turės 0,1 procentinio punkto BVP skatinamąjį poveikį.

⁽⁸⁾ Prognozuojama, kad kitos nacionalinėmis lėšomis finansuojamos kapitalo išlaidos turės 0,2 procentinio punkto BVP stabdomąjį poveikį.

⁽⁹⁾ Apskaičiuota Komisijos pagal bendrai sutartą metodiką.

- (22) Taryba įvertino 2021 m. stabilumo programą ir veiksmus, kurių Portugalija ėmėsi atsižvelgdama į 2020 m. liepos 20 d. Tarybos rekomendaciją,

REKOMENDUOJA PORTUGALIJAI:

1. 2022 m. pasinaudoti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone papildomoms investicijoms, kuriomis remiamas atsigavimas, finansuoti, kartu vykdant apdairią fiskalinę politiką. Išlaikyti nacionalinėmis lėšomis finansuojamas investicijas. Riboti nacionalinėmis lėšomis finansuojamų einamųjų išlaidų augimą.
2. Kai leis ekonominės sąlygos, vykdyti fiskalinę politiką, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinę būklę ir fiskalinį tvarumą vidutinės trukmės laikotarpiu. Tuo pat metu didinti investicijas siekiant padidinti augimo potencialą.
3. Ypatingą dėmesį skirti viešųjų finansų – tiek nacionalinio biudžeto pajamų, tiek išlaidų – sudėčiai, taip pat biudžeto priemonių kokybei, kad būtų užtikrintas tvarus ir įtraukus atsigavimas. Pirmenybę teikti tvarioms ir augimą skatinančioms investicijoms, visų pirma toms, kuriomis remiama žaliaji ir skaitmeninė pertvarka. Pirmenybę teikti fiskalinėms struktūrinėms reformoms, kurios padės finansuoti viešosios politikos prioritetus ir didinti ilgalaikį viešųjų finansų tvarumą, be kita ko, kai aktualu, visų atžvilgiu stiprinant sveikatos ir socialinės apsaugos sistemų aprėptį, tinkamumą ir tvarumą.

Priimta Liuksemburge 2021 m. birželio 18 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. LEÃO
